

בבית המשפט העליון

בש"פ 9107/23

לפני: כבוד ממלא מקום הנשיא ע' פוגלמן

התובע בתיק (אזורי ת"א)
פלוגי : 965170/7

נגד

הנתבעת בתיק (אזורי ת"א)
פלוגית : 965170/7

הודעת בית הדין הרבני האזורי בתל אביב-יפו על הטלת
מאסר לפי סעיף 7א לחוק בתי דין דתיים (כפיית ציות
ודרכי דיון), התשט"ז-1956

בשם התובע בתיק (אזורי ת"א) : 965170/7
עו"ד שלומית אלדן ; עו"ד דוד ונטורה
בשם הנתבעת בתיק (אזורי ת"א) : 965170/7
עו"ד רמי בביאן
בשם הייעוץ המשפטי לשיפוט הרבני :
עו"ד רפי רכס

החלטה

עניינו של ההליך דנן בהחלטת בית הדין הרבני האזורי בתל אביב-יפו (להלן: בית הדין) מיום 25.12.2023, אשר הועברה לעיוני בהתאם לסעיף 7א(ב) לחוק בתי דין דתיים (כפיית ציות ודרכי דיון), התשט"ז-1956 (להלן: חוק כפיית ציות). בהחלטתו, הורה בית הדין על מאסרה של הנתבעת בתיק (אזורי ת"א) 965170/7 למשך 48 שעות עקב הפרות מרובות של החלטות בית הדין.

רקע הדברים

1. הרקע להליך שלפניי פורט בהרחבה בהחלטת הנשיאה (בדימ') א' חיות בכש"פ 3381/23 פלוגי נ' פלוגית (29.10.2023) (להלן: ההחלטה בעניין הקנסות), ומשכך אסקור את העובדות הרלוונטיות בתמצית. כעולה מהחומרים שלפניי, התובע והנתבעת הם בני

זוג לשעבר אשר מזה מספר שנים מנהלים הליכים משפטיים שעניינם, בין היתר, במשמורת על שני ילדיהם הקטינים (להלן: הקטינים) ובזמני השהות עמם. בתוך כך, בשנת 2015 טען התובע כי הנתבעת מונעת ממנו מלעמוד בקשר עם הקטינים, והנתבעת טענה בתגובה כי התובע סובל מבעיות נפשיות ומעמיד את הקטינים בסיכון. בהמשך אותה השנה הודיעו גורמי הרווחה שהנתבעת נמנעת מלהביא את הקטינים למפגשים עם התובע, ובשנת 2016 המליצו להעביר לתובע את המשמורת על הקטינים. בשנת 2017 קיבל בית הדין את המלצת גורמי הרווחה והורה על העברת הקטינים למשמורתו של התובע (יוער כי החלטה זו הושהתה לפרק זמן מסוים, אך בהמשך הורה בית הדין על חידוש תהליך העברת המשמורת). ביני לביני הגישה הנתבעת שתי עתירות לבית משפט זה, שבמסגרתן השיגה על התנהלותו והחלטותיו של בית הדין, אך אלו נדחו על הסף (בג"ץ 4923/22 פלונית נ' בית הדין הרבני הגדול בירושלים (20.10.2022); בג"ץ 4871/18 פלונית נ' בית הדין הרבני הגדול (2.7.2018)).

2. בחודש מאי 2022 הורה בית הדין על מינוי אפוטרופא לדין לקטינים (להלן: האפוטרופא), אך בחודש מרץ 2023 התברר כי הנתבעת טרם יצרה עמה קשר. בחודשים אפריל עד יוני 2023 הטיל בית הדין מספר קנסות על הנתבעת, בהתאם לסמכותו לפי סעיף 7א לחוק כפיית ציות, וזאת בעקבות חוסר שיתוף פעולה מצד הנתבעת בכל הנוגע לקיום פגישות בינה לבין האפוטרופא וגורמי הרווחה (לפירוט ראו פסקאות 2-6 להחלטה בעניין הקנסות). כך, ביום 16.4.2023 חויבה הנתבעת בקנס חד פעמי בסך 2,000 ש"ח, אך קנס זה בוטל בהמשך על ידי בית הדין; ביום 3.5.2023 חויבה הנתבעת בקנס חד פעמי בסך 5,000 ש"ח, וכן בקנס מתמשך בסך 2,000 ש"ח עבור כל שבוע שבו הנתבעת "תעמוד במצב של הפרת החלטות (פגישות עם שירותי הרווחה ועם האפוטרופא עד להגשת עמדתם)" (להלן: הקנס המתמשך); ובימים 28.5.2023 ו-27.6.2023 חויבה בשני קנסות נוספים, בסך 6,000 ש"ח כל אחד, בהתאם לקנס המתמשך. הקנסות שבהם חויבה הנתבעת הובאו לעיונה של הנשיאה (בדימ') א' חיות, בהתאם לסעיף 7א(ב) לחוק כפיית ציות, וביום 29.10.2023 הורתה הנשיאה (בדימ') חיות על ביטול הקנס בסך 5,000 ש"ח, אך הותירה את יתר הקנסות על כנם. בהחלטתה זו ציינה הנשיאה (בדימ') חיות כי לא נמצאה הצדקה להתערב בקביעה שלפיה הנתבעת הפרה את החלטות בית הדין באופן שיטתי ומתמשך, באופן שפגע באופן ממשי בניהול ההליך.

3. כעולה מהתייחסות היועץ המשפטי לשיפוט הרבני מיום 28.12.2023 (להלן: היועץ לשיפוט הרבני או היועץ; ו-התייחסות היועץ, בהתאמה), ביום 21.6.2023 הורה בית הדין לצדדים לפנות ל-"מכון שלם" ולבצע בדיקת מסוגלות הורית תוך שבוע, אך בחלוף כחודש ימים, ביום 23.7.2023, עדכן המכון כי הנתבעת לא יצרה עמו קשר. בו ביום הורה

בית הדין לנתבעת להבהיר תוך שבוע מדוע היא מסרבת לשתף פעולה עם המכון, ולעדכן האם התקיימו בתקופה האחרונה מפגשים בין הקטינים לבין האפוטרופא או גורמי הרווחה. כפי שעולה מהתייחסות היועץ, הנתבעת לא הגישה תגובה לגופו של עניין, ומשכך הורה בית הדין בתחילת חודש אוגוסט 2023 על קיום דיון לפי סעיף 6(2) לפקודת בזיון בית המשפט (להלן גם: הפקודה). הדיון נקבע ליום 11.9.2023, אך נדחה בהמשך ליום 25.12.2023. ביום 24.12.2023, ערב הדיון, דחה בית הדין בקשה שהגיש בא כוח הנתבעת לדחיית מועד הדיון, תוך שצוין, בין היתר, כי ביכולתו של בא כוחה לשלוח עורך דין אחר ממושרדו, כפי שעשה בדיונים קודמים.

4. הנתבעת התייצבה לדיון ביום 25.12.2023 ללא בא כוחה, ובפתחו ביקשה כי יינתן לה ייצוג משפטי (פרוטוקול הדיון מיום 25.12.2023, בעמ' 1, ש' 3) – אך בית הדין חזר וציין כי ניתן היה לשלוח עורך דין אחר ממושרדו של בא כוחה. לגופו של עניין ציין בית הדין כי הנתבעת "לא מאפשרת [לתובע – ע' פ'] לראות את הילדים גם לא במרכז קשר" (שם, בעמ' 1, ש' 13-15). עוד צוין כי טרם הדיון יצר בית הדין קשר עם גורמי הרווחה ועם האפוטרופא, אשר מסרו כי הנתבעת לא יצרה עמם קשר "כמה חודשים" (שם, בעמ' 1, ש' 15). נוכח האמור, הורה בית הדין לנתבעת לנמק מדוע לא יוטלו עליה "קנס כספי ומאסר" בגין התנהלותה (שם, בעמ' 1, ש' 16). במסגרת הדיון טענה הנתבעת כי היא אינה מתנגדת לקיום מפגשים במרכז קשר, אך מנגד טענה, בין היתר, כי התובע "רוצה להרוג אותם [את הקטינים – ע' פ']" (שם, בעמ' 2, ש' 39). בהמשך לכך שאל בית הדין את הנתבעת מה כתובת המגורים שלה, והבהיר שביכולתה למסור את הכתובת באופן חסוי. הנתבעת לא נענתה להוראה, וחלף זאת חזרה על בקשתה לייצוג משפטי ועל טענתה שהיא אינה מתנגדת לקיום המפגשים במרכז קשר. לאחר מכן מתועדים חילופי הדברים הבאים:

"בית הדין: [...] אפשר ללכת איתך רק בכח, רק בגלגול האחרון אנחנו מנסים להביא למרכז קשר ולא הצלחנו, [ה]החלטה היא כזו, אנחנו קונסים אותך כספית על הסירוב שלך, ובנוסף מוציאים צו מאסר של 48 שעות, אנחנו נתחשב בך, הצו הזה יחול רק בעוד שבועיים, אם בשבועיים האלו אנחנו נקבל אישור משירותי הרווחה שיצרת איתם קשר, ואת זו שצריכה ליזום ולהתחנן שיקבלו אותך אנחנו נבטל את הצו. [הנתבעת – ע' פ']: אבל שהוא גם ייענש על מה שהוא שיקר ואז לא צריך מאסר.

בית הדין: אנחנו משהים את הצו למשך שבועיים, אולם כדי שהשוטרים ידעו לאן להגיע אנחנו צריכים את הכתובת שלך, ואם את לא רוצה למסור לנו את הכתובת

שלך המעצר יתחיל מעכשיו, את רוצה להביא את הכתובת שלך או לא?" (שם, בעמ' 3, ש' 61-69).

5. בתגובה לכך חזרה הנתבעת על בקשתה לייצוג משפטי. בית הדין השיב כי המאסר יחל באופן מידי, אך הדגיש כי ביכולתה של הנתבעת – גם באותו שלב – לשנות את עמדתה ולמסור את כתובתה באופן חסוי על מנת לעכב את ביצוע המאסר. הנתבעת חזרה פעם נוספת על בקשתה לייצוג, ובית הדין ציין כי יהיה לה ייצוג משפטי בכלא. בתום הדיון נתן בית הדין החלטה שבה קבע, בין היתר, כי הנתבעת "מפרה באופן מתמיד ושיטתי" את ההחלטות שהורו לה לשתף פעולה עם גורמי הרווחה והאפוסטרופא, ואשר נועדו לאפשר מפגשים של התובע עם הקטינים, וזאת "לאחר שנים שהיא מנעה זאת" (בעמ' 1 להחלטה מיום 25.12.2023). בית הדין הוסיף כי התובע לא ראה את הקטינים מזה מספר שנים, וכי הנתבעת אמנם ציינה שתשתף פעולה אך חברי ההרכב "מתקשים להאמין לדבריה" (שם). עוד הודגש כי הנתבעת סירבה למסור את כתובת מגוריה, אף לא באופן חסוי – "דבר שלא יאפשר מתן צו מאסר עתידי, מאחר והמשטרה לא תוכל לבצעו" (שם). לפיכך הורה בית הדין על מאסרה של הנתבעת למשך 48 שעות מכוח סעיף 7א לחוק כפיית ציות, וכן הורה על העברת החלטתו "בדחיפות" לבית משפט זה. עוד צוין בהחלטה כי "[הנתבעת – ע' פ'] טענה שהיא לא מיוצגת, אך בית הדין דחה טענה זו, מאחר ובקשת ב"כ מאתמול נדחתה בהחלטה מנומקת [...]" (שם, בעמ' 2).

6. בו ביום הוריתי לצדדים וליועץ לשיפוט הרבני להתייחס להחלטת בית הדין מיום 25.12.2023, וכן הוריתי על עיכוב ביצוע מאסרה של הנתבעת עד להחלטה אחרת. לשלמות התמונה יצוין כי למחרת, ביום 26.12.2023, נתן בית הדין החלטה שבה צוין כי צו המאסר הוחל באופן מידי עקב סירובה של הנתבעת למסור את כתובת מגוריה, אך מכיוון ששיקול זה אינו רלוונטי עוד – נוכח ההוראה בדבר עיכוב ביצוע המאסר – החליט בית הדין "להקפיא", כדבריו, את צו המאסר, על מנת לאפשר לנתבעת להוכיח שיתוף פעולה בכך שתתייצב במשרדי הרווחה והאפוסטרופא. כמו כן הורה בית הדין לנתבעת למסור את כתובת המגורים שלה תוך 24 שעות, בקבעו כי סירוב מצדה ייחשב כביזיון בית הדין.

7. בהמשך לכך, בחודש ינואר 2024 הודיעה הנתבעת כי נוצר קשר בינה לבין גורמי הרווחה בנוגע לתיאום מועדים. אולם, ביום 2.2.2024 עדכן היועץ לשיפוט הרבני כי גורמי הרווחה עדכנו את בית הדין שלאחר "עשרות ניסיונות" ליצור קשר עם בא כוחה של הנתבעת, נמסר מטעם משרד בא כוחה כי "התאריכים שניתנו אינם מתאימים לעיסוקי [הנתבעת – ע' פ'] והפגישה תוכל להיערך רק לקראת סוף חודש פברואר בשעות הצהריים

בלבד" (סעיף 5 להודעת היועץ מיום 2.2.2024). עוד צוין כי גורמי הרווחה הדגישו שהנתבעת "באמצעות בא כוחה עושה ככל יכולתה בכדי להימנע מפגישה במחלקת מעברים" (שם); וכי הנתבעת לא התייצבה לשני דיונים שנקבעו בבית הדין לסוף חודש ינואר 2024. ביום 7.2.2024 הוסיף היועץ ועדכן כי הנתבעת לא התייצבה גם לדיון שנקבע ליום 5.2.2024, וצירף להודעתו החלטה שנתן בית הדין ביום 6.2.2024. בהחלטה זו ציין בית הדין כי הדיון נקבע "לפי פקודת בזיון ביהמ"ש לאור הפרה מתמשכת של הוראות בית הדין בענין הילדים, וכמו כן הפרתה [של הנתבעת – ע' פ'] את הוראת בית הדין למסור את כתובת מגוריה" (בעמ' 1 להחלטה מיום 6.2.2024). בית הדין ציין בהחלטתו כי חלפו 39 שבועות מאז הטלת הקנס המתמשך, וכי הנתבעת חויבה בקנסות בסך 12,000 ש"ח. נוכח המשך הפרת ההחלטות חייב בית הדין את הנתבעת בקנס בסך 66,000 ש"ח נוספים מכוח הקנס המתמשך, וכן בהוצאות לטובת אוצר המדינה ולטובת התובע בסך כולל של 5,700 ש"ח.

טענות הצדדים והיועץ לשיפוט הרבני

8. בהמשך להחלטתי מיום 25.12.2023 הגישו הצדדים והיועץ לשיפוט הרבני את התייחסויותיהם להחלטת בית הדין בעניין המאסר. הנתבעת מלינה, בין היתר, על סירובו של בית הדין לאפשר לה לקבל ייצוג משפטי במהלך הדיון מיום 25.12.2023, ולטענתה העובדה שלא הייתה מיוצגת בעת הדיון מוליכה למסקנה כי יש להורות על ביטול המאסר. זאת, נוכח אופיו המעין-פלילי של ההליך לפי פקודת בזיון בית המשפט, ובהיקש מהחובה למנות סנגור לנאשם בפלילים כאשר קיימת אפשרות שיוטל עליו עונש מאסר בפועל (סעיף 15(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982). עוד נטען כי הנתבעת העבירה מספר שעות מאחורי סורג ובריח לפני שהודעה על מאסרה נמסרה לבית משפט זה. לגופו של עניין, הנתבעת סבורה כי המאסר הוטל עליה בעקבות סירובה למסור לבית הדין את כתובתה, ולטענתה סירובה נבע מחשש שמא התובע יפגע בה ובקטינים. עוד מטילה הנתבעת ספק באפשרות למסור את כתובתה באופן חסוי, שכן לטענתה התובע "מקיים ערוץ תקשורת 'פרטי' עם בית הדין" (סעיף 114 להתייחסות מיום 14.1.2024). מכל מקום מוסיפה הנתבעת כי "עונש המאסר שהושת עליה אין בו כדי להועיל, כי גם בעתיד הנתבעת לא תעמיד בשום צורה ודרך את ילדיה בסכנה מפני מסוכנותו המוכחת של התובע" (שם, סעיף 111). כמו כן טוענת הנתבעת כי בית הדין מפגין כלפיה יחס עוין בעקבות הליך שהתנהל בעניינה בבית משפט לענייני משפחה, שבמהלכו – כך טוענת הנתבעת – הוכחה נכונות טענתה בדבר מצבו הנפשי של התובע. הנתבעת מעלה השגות על אופן ניהול ההליך בבית הדין, ומבקשת מבית משפט זה להורות על העברת הדיון בעניינה למותב אחר תוך ניהול ההליך מראשיתו.

9. התובע טוען כי הנתבעת גרמה לניכור הורי של הקטינים כלפיו, והוא מדגיש כי בית הדין הורה על מאסרה רק לאחר שהתברר כי הקנסות שהוטלו עליה לא הועילו. בדומה, היועץ לשיפוט הרבני סבור כי אין מקום להתערב במאסר שהוטל על הנתבעת, ולטענתו מדובר במקרה חריג של ניכור הורי ממושך וקשה. היועץ מדגיש כי המאסר הוטל על הנתבעת לתקופה מוגבלת וקצרה, לאחר שהפרה החלטות רבות של בית הדין, וכי בהמשך ניתנה לה הזדמנות נוספת לחזור בה ולהוכיח שיתוף פעולה – אך ללא הועיל. בנוסף, נטען כי בית הדין נתן דעתו לכך שמשפחתה של הנתבעת תוכל לטפל בקטינים בזמן תקופת המאסר.

10. לבקשת הנתבעת, ביום 18.2.2024 קיימתי דיון במעמד באי כוח הצדדים. במסגרת הדיון טען בא כוח הנתבעת, בין היתר, כי לא קדמה לצו המאסר החלטה ספציפית ומפורטת של בית הדין בדבר מסירת הכתובת או בדבר מועדים קונקרטיים לפגישות, וכי החלטת בית הדין מיום 25.12.2023 אינה מפרטת די הצורך את ההפרות שבעקבותיהן הוטל המאסר. עוד טען בא כוח הנתבעת כי ניתן היה לנקוט אמצעים חמורים פחות, וכי יש טעם לפגם בכך שבית הדין לא מסר הודעה בדבר המאסר ליועצת המשפטית לממשלה בהתאם לסעיף 6(3) לפקודת בזיון בית המשפט. במענה לשאלה אם הנתבעת מסכימה להיפגש עם האפוטרופא ועם גורמי הרווחה ולמסור לבית הדין את כתובתה, השיב בא כוח הנתבעת כי מרשתו מסכימה לקיום הפגישות אך חוששת למסור את כתובתה ואינה מסכימה לכך (פרוטוקול הדיון מיום 18.2.2024, בעמ' 5, ש' 23-34). לבסוף טען בא כוח הנתבעת כי מכיוון שמרשתו הודיעה על הסכמתה לקיום מפגשים בין הקטינים לתובע במרכז קשר, אין הצדקה להותיר את ההליך בבית הדין תלוי ועומד. באת כוח התובע, מצדה, טענה כי בית הדין התייחס כבר בחודש אוגוסט 2023 לאפשרות הטלת המאסר על הנתבעת, וכי הדיון שנקבע בבית הדין ליום 11.9.2023 נועד ליתן לה הזדמנות לנמק מדוע לא יוטל עליה מאסר מכוח פקודת בזיון בית המשפט. בא כוח היועץ חזר על הטענות שהובאו בהתייחסותו הכתובה, והוסיף, בין היתר, כי הודעה על המאסר לא נמסרה ליועצת המשפטית לממשלה מכיוון שצו המאסר הוקפא וטרם הפך בר-יישום.

דיון והכרעה

11. לאחר שעיינתי בחומר שהובא לעיוני ושקלתי את עמדות הצדדים והיועץ לשיפוט הרבני, הגעתי לכלל מסקנה כי אין מקום להתערב בהחלטה בעניין מאסרה של הנתבעת. סעיף 7א(א) לחוק כפיית ציות מקנה לבתי דין דתיים את הסמכויות שלפי סעיפים 6-7 לפקודת בזיון בית המשפט, ובכלל זה את הסמכות "לכוף אדם בקנס או

במאסר לציית לכל צו שנ ניתן על ידם והמצוה לעשות איזה מעשה או האוסר לעשות כל מעשה" (סעיף 6(1) לפקודה). בפסיקה פורטו דרישות פרוצדורליות ומהותיות להטלת סנקציה מכוח הפקודה ומכוח חוק כפיית ציות. כך, עובר להטלת הסנקציה יש ליתן למפר אפשרות להעלות טענות בנושא (בש"פ 7049/23 פלוני נ' פלונית, פסקה 13 (22.11.2023); ראו גם סעיף 6(2) לפקודה), ויש להטילה רק אם לא קיימת דרך לאכוף את הצו השיפוטי באמצעים פוגעניים פחות (ראו למשל: בש"פ 1478/20 פלוני נ' בית הדין הרבני, פסקה 38 (5.5.2020) (להלן: בש"פ 1478/20)). כמו כן נפסק כי הסנקציה נדרשת להיות מידתית, וכי לא מדובר בעונש בגין הפרות עבר אלא באמצעי שצופה פני עתיד, אשר נועד להביא את המפר לידי קיום הצו השיפוטי (שם; ע"פ 8287/14 פלונית נ' עו"ד פדר - מנהל מיוחד לנכסי החייבת, פסקה 13 (29.3.2015) (להלן: עניין פדר)). בכך, נפסק, "ראתה הפסיקה את הוראת הסעיף כהוראה 'אזרחית' שעניינה היחסים שבין הצדדים המתדיינים, ולא כהוראה 'פלילית' שעניינה ענישת המפר" (בש"פ 2137/16 פלונית נ' פלוני, פסקה כב (20.3.2017)), הגם שסנקציה לפי פקודת בזיון בית המשפט טומנת בחובה גם מאפיינים פליליים (רע"פ 4169/12 דן מיחזור בע"מ נ' מדינת ישראל, פסקה 22 (8.7.2013)).

12. בענייננו, בית הדין קבע במספר הזדמנויות שונות כי הנתבעת נמנעת באופן שיטתי מלקיים החלטות מרובות בעניין קיום פגישות עם גורמי הרווחה ועם האפוטרופא (ראו פסקאות 1-2 לעיל ופסקאות 1-6 להחלטה בעניין הקנסות). בעקבות זאת הוטלו על הנתבעת קנסות בסכומים משמעותיים מכוח פקודת בזיון בית המשפט, לרבות קנס מתמשך בגובה 2,000 ש"ח אשר הוטל עליה בחודש מאי 2023, עבור "כל שבוע נוסף שבו [הנתבעת – ע' פ'] תעמוד במצב של הפרת ההחלטות (פגישות עם שירותי הרווחה ועם האפוטרופא עד להגשת עמדתם)" (פסקה 4 להחלטה בעניין הקנסות). ואולם, קנסות אלו לא הועילו; כפי שתואר בפירוט לעיל, גם לאחר הטלתם הוסיפה הנתבעת להימנע מקיום החלטותיו של בית הדין במשך חודשים ארוכים. נסיבות אלו – בצירוף סירובה של הנתבעת למסור לבית הדין את כתובתה, ולו במעמד צד אחד, במהלך הדיון מיום 25.12.2023 – הובילו את בית הדין להורות על מאסרה לתקופה קצובה של 48 שעות. בהמשך, לאחר שביצוע ההחלטה בעניין המאסר עוכב בהחלטתי מיום 25.12.2023, בית הדין נתן לנתבעת הזדמנות נוספת לקיים את החלטותיו בעניין קיום הפגישות ומסירת כתובתה – אך הנתבעת התמידה בסירובה. רק בסוף חודש ינואר 2024 הודיעה הנתבעת על קביעת מועד לפגישה עם גורמי הרווחה – אשר תוכנן להתקיים לאחר הדיון מיום 18.2.2024 – אך גם בשלב זה חזרה הנתבעת על סירובה למסור לבית הדין את כתובתה.

13. בנסיבות אלו, שוכנעתי בקיומה של הצדקה להטיל על הנתבעת סנקציית מאסר מכוח חוק כפיית ציות. כמו כן סבורני כי משך המאסר הוא מידתי בנסיבות העניין (השוו: בש"פ 8958/22 פלוני נ' פלונית, פסקה 12 (22.1.2023); בש"פ 4266/18 פלוני נ' פלוני, פסקה 7 (31.5.2018); עניין פדר, פסקה 13). ודוק: אין בידי לקבל את טענת הנתבעת כי המאסר הוטל עליה אך ורק בשל סירובה למסור את כתובתה במעמד הדיון מיום 25.12.2023. מהשתלשלות העניינים שפורטה לעיל עולה כי הסיבה העיקרית להטלת המאסר הייתה אי הציות המתמשך להוראות בית הדין, אשר בא לידי ביטוי בהפרות חוזרות ונשנות של ההחלטות בעניין קיום מפגשים עם גורמי הרווחה והאפוסטרופא, וכי ההוראה בדבר מסירת הכתובת שימשה אך כאמצעי להבטחת קיום ההחלטות בעניין המפגשים. מכל מקום ולמען הסר ספק, אין בידי לקבל את הטענה שלפיה המאסר אינו צפוי להיות אפקטיבי בנסיבות שבהן הנתבעת ממילא אינה מתכוונת להיעתר לדרישה למסירת כתובתה. בעבר נפסק כי "לעתים, במקרים חריגים, טענה בדבר חוסר יכולת לקיים את הצו במישור המעשי, בצירוף חלוף הזמן, עשויה להביא למסקנה כי הסנקציה שננקטה אינה אפקטיבית עוד" (בש"פ 1478/20, פסקה 53 (ההדגשה הוספה); ראו גם: ע"פ 491/20 אילון נ' י.א מרכז מזון כפר תבור בע"מ, פסקאות 6-7 (28.1.2020)). בענייננו, איני סבור כי עלה בידי הנתבעת להוכיח שאין לה יכולת מעשית לקיים את ההוראה בדבר מסירת הכתובת, לא כל שכן לאורך זמן.

14. אף איני סבור כי טענות הנתבעת לפגמים דיוניים בהחלטת בית הדין מצדיקות שינוי מן המסקנה שאליה הגעתי. באשר לטענה כי לא היה מקום להורות על מאסרה של הנתבעת בשל היותה בלתי מיוצגת בדיון מיום 25.12.2023: מבלי להביע עמדה בנוגע לטענתה העקרונית של הנתבעת בהקשר זה, איני סבור כי בנסיבות המקרה שלפנינו יש בטענה זו כדי להצדיק כשלעצמה את ביטול המאסר. כאמור, בתום הדיון מיום 25.12.2023 קבע בית הדין, כעניין שבעובדה, כי הנתבעת אכן הייתה מיוצגת – וזאת לאחר שבית הדין דחה בהחלטה מנומקת את בקשת בא כוח הנתבעת לדחיית מועד הדיון, אשר נקבע מראש לפי פקודת בזיון בית המשפט. לכך מצטרפת העובדה שלאחר עיכוב ביצוע המאסר ניתנו לנתבעת הזדמנויות נוספות לקיים את החלטות בית הדין ולהציג לפניו את טענותיה, ומהחומרים שהועברו לעיוני עולה כי הנתבעת הייתה מיוצגת בתקופה זו. גם בהליך שמתנהל לפניי הייתה הנתבעת מיוצגת, ובא כוחה טען בשמה במהלך הדיון שהתקיים לפניי ביום 18.2.2024. משכך, אין בידי לקבל את טענת הנתבעת שלפיה יש לבטל את המאסר מכיוון שהוטל עליה בעת שהייתה בלתי מיוצגת.

15. במהלך הדיון שהתקיים לפניי טען בא כוח הנתבעת כי המאסר הוטל מבלי שקדמו לכך החלטות קונקרטיות שניתן היה לבחון את הפרתן. אולם, מהשתלשלות

העניינים בהליך, אשר פורטה לעיל, עולה בכירור כי בית הדין הורה לנתבעת במספר הזדמנויות להיפגש עם גורמי הרווחה ועם האפוטרופא, והתריע כי הפרת הוראותיו ואי קיום המפגשים עלולים להוביל להטלת סנקציות מכוח פקודת בזיון בית המשפט. הנתבעת אף חויבה בסנקציה כספית מכוח הפקודה עקב הפרת החלטות בית הדין – וסנקציה זו אושררה על ידי הנשיאה (בדימ') א' חיות, אשר לא מצאה הצדקה להתערב "בקביעה כי הנתבעת הפרה את החלטות בית הדין באופן שיטתי ומתמשך" (פסקה 17 להחלטה בעניין הקנסות). בנסיבות אלו, הטענה שהחלטות בית הדין היו עמומות מכדי שיהיה ניתן לבחון אותן באספקלריה של פקודת בזיון בית המשפט, היא טענה מוקשית ואין בידי לקבלה (השוו: בש"פ 1478/20, פסקה 50).

16. באשר לטענה בעניין אי יידוע היועצת המשפטית לממשלה על הטלת המאסר, כמתחייב מהוראות סעיף 6(3) לפקודת בזיון בית המשפט: אין חולק כי הודעה כאמור לא נמסרה בענייננו על ידי בית הדין, אך איני סבור כי יש בנסיבה זו כדי להצדיק כשלעצמה את ביטול המאסר. זאת, בפרט בשים לב לכך שטענה זו של הנתבעת אינה תוקפת את החלטת המאסר עצמה, אלא את התנהלותו של בית הדין לאחר מתן ההחלטה; וכן בשים לב לכך שהודעה בדבר המאסר נמסרה לבית משפט זה כבר ביום 25.12.2023, ובסמוך לאחר מכן שוחררה הנתבעת ממאסר. רשמתי לפניי את הבהרת בא כוח היועץ כי ההודעה ליועצת המשפטית לממשלה לא נמסרה עקב עיכוב ביצועו של המאסר, אך במבט צופה פני עתיד אציין כי מן הראוי לשוב ולחדד את הנהלים בעניין מסירת הודעות על הטלת מאסר מכוח חוק כפיית ציות – הן לבית משפט זה, הן ליועצת המשפטית לממשלה.

17. לא נעלמו מעיניי הצהרת הנתבעת כי היא אינה מתנגדת לקיום מפגשים בין התובע לבין הקטינים במרכז קשר, והצהרת בא כוחה בדיון מיום 18.2.2024 שממנה עולה כי הנתבעת מסכימה להיפגש עם גורמי הרווחה ועם האפוטרופא. ואולם, התנהלותה של הנתבעת לאורך הדרך, ולמצער בתקופה שלאחר הטלת הקנס המתמשך, מובילה למסקנה כי לא די בהצהרות אלו כשלעצמן כדי להצדיק את ביטול סנקציית המאסר. כפי שנפסק בהקשר דומה: "מובן שבעל דין המוכן לקיים צו שיפוטי, אין צורך לכופף עליו את קיום הצו בהטלת סנקציה בהתאם לפקודת הבזיון. ברם, מילים לחוד ונכונות לחוד" (ע"פ 7174/09 רייפמן נ' ארז, פסקה 23 (21.9.2009); ראו גם: בש"פ 1478/20, פסקה 51). לצד האמור, ובשים לב לתכליתה של הסנקציה, מצאתי להורות כי החלטתי מיום 25.12.2023 בדבר עיכוב ביצוע המאסר תעמוד בתוקפה למשך שבועיים נוספים, במטרה ליתן לנתבעת הזדמנות נוספת להוכיח את נכונות הצהרתה ולהיפגש עם

גורמי הרווחה ועם האפוטרופא. ככל שהנתבעת תסבור במהלך תקופה זו כי עמדה בהוראות בית הדין באופן שמצדיק את ביטול המאסר, ביכולתה לפנות בבקשה מתאימה לבית הדין, אשר יפעל בהקשר זה כחוכמתו. ככל שתידרש הנתבעת להתייצב לריצוי המאסר, פרק הזמן שאותו בילתה מאחורי סורג ובריח – עד לשחרורה בעקבות החלטתי בדבר עיכוב ביצוע המאסר – ינוכה מתקופת המאסר שקבע בית הדין (בש"פ 6609/21 פלונית נ' פלוני, פסקה 10 (12.10.2021)).

18. בשולי הדברים יוער כי הליך שנפתח בעקבות הודעה לפי סעיף 7א(ב) לחוק כפיית ציות, אינו האכסניה המתאימה להעלאת טענות ערעוריות בנוגע להחלטות שיפוטיות של בית הדין הדתי או בנוגע לאופן ניהול ההליך שבמסגרתו הוטלה הסנקציה (ראו למשל: בש"פ 7049/23 פלוני נ' פלונית, פסקה 18 (22.11.2023); בש"פ 3060/20 פלוני נ' פלונית, פסקה 13 (18.6.2020); בש"פ 7491/18 פלוני נ' פלונית, פסקה 7 (5.12.2018)); בש"פ 6004/92 דיוויס נ' מדינת ישראל (19.1.1993)). לפיכך אין מקום להידרש במסגרת ההליך שלפניי לטענות בנוגע להתנהלותו הדיונית של בית הדין או לתוכן החלטות שנתן לאורך השנים, או לבקשותיה של הנתבעת להעברת ההליך למותב אחר ולביטול החלטות שיפוטיות.

סוף דבר: החלטת בית הדין מיום 25.12.2023 תעמוד בעינה בכפוף לאמור בפסקה 17 לעיל, במובן זה שביצוע ההחלטה יעוכב למשך שבועיים, וככל שבית הדין לא יורה בתקופה זו על הפחתת תקופת המאסר או על ביטולה, תתייצב הנתבעת במזכירות בית הדין הרבני האזורי בתל אביב-יפו ביום 20.3.2024, לא יאוחר מהשעה 16:00, לשם ריצוי המאסר שהוטל עליה – בניכוי פרק הזמן שהעבירה במאסר ביום 25.12.2023.

ניתנה היום, כ"ו באדר א' התשפ"ד (6.3.2024).

מ"מ הנשיא